

Жанубий Қозоғистон

1991 йил 5 апрелдан чиқа бошлаган
Сешанба, пайшанба ва шанба күнләри чиқады

Вилоят ижтимоий-сийеси газетаси

2024 йил 5 сентябрь, пайшанба, №98 (3444).

» Президент Мактуби:

АДОЛАТЛИ ҚОЗОҒИСТОН: ҚОНУН ВА ИНТИЗОМ, ИҚТИСОДИЙ ТАРАҚҚИЁТ, ИЖТИМОЙ НЕКБИНЛИК

Мамлакат Президенти Қасим-Жұмарт Тұқаевнинг Қозоғистон халқына Мактуби

Хурматли депутаттар!
Барчанғизни навбатдаги сессия-нинг очишлиши билан табриклайман! Мамлекатимизнің равнақи йүйидегі фаолияттыңда мұваффакияттар өттілайман.

Үтгандықтан сессияда самаралы ишлар олиб борилди. Хусусан, Парламенттің иккінчи сессиясында 102та қонун қабул қилинди. Жамаат назораты, одам савдасыра қарши курашта оид қонунлар шулар жумласидан. Шунингдек, фан ва технология сиёсати, ис-сиклик энергетикаси ва башқа масалаларның созловчы қонунлар күчге кирди.

Ижтимоий соҳаға, айнұса, болаларни ҳимоя қилишга алоқида әထибор қартилди. Миллий жамғармадан болаларнинг ҳисоб-рақамларига пул үтказылаша оид қонун қабул қилинди. Болаларни қимор үйиндерге жаһал этгандар маъмурлар қонун асосида жазога тортилады. Балоғат әшіға етмаган болаларга зұравонник күрсатғанлық учун берилады. Болалар хавфсизлігінің тәмминлашы, хотин-қызлар бағдарларға нисбатан жинояларнинг олдини олишы қартилған қонун қабул қилинди.

Хозир күплаб фуқароларнинг зимасида бир неча кредит борлығы сир эмас. Бу жамияттамис учун хавф түздіредін жуда долзарлар мұммам. Шунинг учун ушбу үйналишда маҳсус қонунлар қабул қилинди.

Халқнинг фаровонлигінің оширишга қартилған башқа күплаб чора-тадбирлар амалға оширилди. Сизлар бу ишпәрде бевосита иштирок этиб, фуқаролар билан доимий алоқада бўлдінгиз.

Бунинг барчаси "Халқ овозини тинглайдиган давлат" тамойилини мустахкамлашы хисса қўшади.

Фидой мөхнатынг учун миннатдорчилек билдираман. Аммо эришилган натижалар билан чекланиб қолмаслигимиз керак. Хали бажариладиган ишлар кўп.

Қозоғистон халқи хозир мутлақа янги сиёсий вазиятда яшамоқда. Сўнгги 5 йилда кенг кўлламил истроҳотлар амалга оширилди. Мамлекатимиз сиёсий тизими тубдан ўзгарди. Жамоатчилик онгидаги туб ўзгаришлар рўй бермоқда. Аҳолининг ҳуқуқий мада-

ният юксалмоқда. Фуқароларда янги одан ва қўнукмалар шаклланмоқда, янги қадирлар қарор топмоқда. Сиёсий ва ижтимоий үзлигимиз, ўзига хослигимиз, маданий кодимиз ўзгара бошлади. Бир сўз билан айтганды, Адолатли Қозоғистон яратилмоқда.

Буларнинг барчаси, аввало, халқнинг иродаси билан амалга оширилмоқда. Шунинг учун ҳам биз орта қайтмаймиз, үйналишмиздан оғиштамаймиз. Бугун режимизни ишлаб чиқамиз, максадларимизни белгилаймиз.

Жаҳонда геосиёсий зиддиётлар авж олмоқда. Шунга қарамақ, Қозоғистон тинч ва эволюцион йўл билан ривожланмоқда. Биз тараққиётнинг янги үйналишини белгилапидик. Иқтисодиётни ҳар томонлама ривожлантиришга янги жўшқинлик бердик. Пулнинг қадрсизланишини камайтиридик, яъни ўтган йилнинг энг юкори даражасидан 2,5 барабар пасайди. Давлатимизнинг ҳалқаро захиралар 100 миллиард доллардан ошиди. Қайта ишлаш саноати төғ-кон соҳасига нисбатан жадал ривожланмоқда.

Биз бу суръатни йўқотмаслигимиз керак. Янги сармоявий имкониятларни ишга тушириш, яратилган захирадан самаралар фойдаланиш зарур.

Ҳукумат ва ҳокимлар иқтисодиёт тизимини ўзгартыришга алоқида әထибор қартишлари зарур. Давлатимизнинг баркарор ривожлантиришни таъминлайдиган янги дастакларни кўриб чиқиши керак. Асосий мақсад – фуқароларнинг даромадларини ошириш. Агар ишни тўғри мувофиқлаштирас, максадларимизни белгилаймиз.

Иқтисодиёт ўсган сари ижтимоий тенгизлики камайиб, ўтра синф мустаҳкамланиши керак. Факат шундагина биз мамлекатимизнинг салоҳиятини кучайтиришимиз мумкин. Бунинг учун ҳар қандай ишнинг асосий мезони самародорлик бўлиши керак. Яъни, ҳар бир қарор, ҳар бир лиҳояда аввало, давлатта фойда келтириши керак.

Энди яқин келажақда амалга ошириладиган ишларимиздаги аниқ үйналишларга тўхтаслак.

БИРИНЧИ. Молия-кредит сиёсати ва фискал сиёсат ўртасидаги тафовутни бартараф этиш зарур.

Ониқ айтишимиз керак, хозир аниқ шўйбага насилялар куттилган даражада берилмағти. Кичик ва ўрта бизнесни етарлича молиялаштириш масаласи ҳам ҳал этилмади. Бу ҳолат мамлекатимиздаги тадбиркорлик соҳасининг фаолиятига, иқтисодиётнинг баркарорлиги ва изчил тараққиётига жиддий тўсик бўлмоқда. Ҳукумат ва Миллий Банк биргаликда бу масаласи юзасидан самаралари қарорларни ишлаб чиқиши керак. Банкнинг иқтисодиётга кўпроқ маблағ ажратишлари учун имконият яратиш жоми.

Халқаро эксперлар Қозоғистон банкларини имкониятларга бой давлатлар орасида энг даромадли банклар тоғисига киритмоқда. Шунинг учун бу соҳада солик миқдори адолатли белгиланиши керак. Банк ҳиссадорлари ўзларининг дивидендерларига мувофиқ солик тўлашлари керак.

Давлаттаги банкларга кўрсатадиган ёрдамига назар ташлайдиган бўлсак, бу жуда ўринли нуқта-назар. Ракамли

активларнинг айланнимини таъминлаш ва хавфсизлик талабига мувофиқ банк соҳасига инновацияларни жори этиш учун баркарор тартибига солиш дастакларига эга. Бизга янги банк қонуну керак. Ушбу ҳужжатда иқтисодий фаолиятни кўллаб-куватлаш ва финтех соҳасини жадал ривожлантириш каби дозларб масалалар ҳал этипиши керак. Амалдаги қонун бундан 30 йил аввали қабул қилинган. Ушанда давр бутунлай бошқача эди. Очигини айтишимиз керак, республика бюджетининг даромад қисми бажарилмаяти. Бу авалги ва амалдаги Ҳукумат фаолиятидаги катта камчилик. Бундай ҳолат тез-тез тақрорланса, бу охир-оқибатда мамлакат тараққиётига тўсқинлик килади. Шунинг учун бунга йўл қўймаслик керак. Бюджет маблагларидан унумли фойдаланиш, унинг сарфланишини чеклаш ва қатъий назоратда ушлаб туриш зарур. Ҳукумат Миллий банк билан ҳамкорликда аниқ чора-тадбирлар кўриши керак.

Рақамли активларнинг айланнимини таъминлаш ва банк соҳасига инновацияларни хавфсизлик талабларига мос равища киритиш учун буни тартибига солувчи дастакларнинг баркарорлиги мұхим.

Мамлекатимиз молиявий баркарорлигини сақлашнинг ягона йўли – маблалардан оқилона фойдаланышидир. Шунинг учун дастлабки ва стратегик бўлмаган масалалар учун ортиқча харажатлар ажратилиши тўхтатиш зарур. Бюджетлараро муносабатларни хам созлаш даркор. Кичик ва ўрта бизнесдан тушадиган солик тўловларини минтакаларнинг ўзида қолдириш тўғри бошлади.

Бу қадам тадбиркорликни ривожлантиришга улкан турткি берди, ҳокимларнинг мустақиллариги ошириди. Аммо баъзи ҳокимлар кўшимча даромад манбаига эга бўлгач, уни элга фойдасис тадбирларга сарфлаб, самарасиз ишламоқда. Бесамара вазифа ва лойиҳаларга маблағ ажратлашади.

Бюджет танқислиги шароитида янги даромад манбаларини топиш мақсадида Ҳукумат самаралар дастакларни ишлаб чиқиши лозим.

(Давоми 2-4-бетларда). ►

» Президент Мактуби – амал дастури

ТАРАҚҚИЁТНИНГ ЯНГИ ИСТИҚБОЛЛАРИ БЕЛГИЛАНДИ

муҳит ва бизнес шароитларини яхшилаш бўйича доимий иш олиб бориш, мамлекатимиз саноат салоҳиятидан тўлиқ фойдаланиш, инфратизима билан bogliq dolzarr boymalarni ҳal kiliш, мамлекатимизнинг кадrlar saloҳiyatining yoksallari, milliyat saloҳiyatini mustaҳkamlaш maқsadi da makhmaviy chora-tadbirlarni amalga oshiriш, aholini iжтимоий kўllab-куватлаш tizimini замonaviyatlari, ekologik vaziyatni yaxshiлаш, davlat boshqaruvini samadarorligini oshiriш masalalari rivojiga etibor qarash, жамиятда қонун ва интизом maғfururasini чукур ўrnatish tamoyillari haqida etibor qarash.

Мактубda этибordaga olinigan masalalap wa ustuvorliklar mamalakat ҳaттiniнг barча соҳасигa tegishli ekonmig bilan ёdda koldi. Davlat raҳbari Maktuuba ham hamkihatalik va əl birligini saklashtiruvustor vazifa siyafatida belgilidi.

Alisher SOTBOLDIEV,
KP Parlameneti
Senatining deputati.

ИСЛОҲОТЛАР НЕГИЗИДА АДОЛАТ АҚС ЭТМОҚДА

tiyilganchi konservatorligini mamnuniyati bilan kabul qildi.

Яна bir muammolari - ҳozirgi kunda kuchli tashqarisiga qarash, ҳal qarash xam kunglimisidan chiqmoqda.

Яна bir umumiy dolzarr boymomomiz - ҳozirgi kunda qurash, ҳal qarash xam kunglimisidan chiqmoqda.

2025 yilni mehnat odamini uluglайдиган yil deb eъlon qilingan. Umuman olgananda, ҳal qarashdagi odid mehnatkarishlar xam doim davlat etiboridan qolib ketardi, endi ulapraga imtiёzlardar, munosib muhofotlar beriladi. Buni yort farovonligini oshiriш қarastigilgan yanji qadammlar deb xisoblaiman.

Jenisibek MAULENQULOV, viloyat fahriyilpar kengashi raisi.

САРҲИСОБДА ИНСОН ОМИЛИ

kerak. Ushbu yunaishi shadagi ishlar aslo tuxtamайди, muttasil davom ettiрилади.

Biz konun va intizom, ilm va taфakkur ustuvor bouldigani jamiat barpo etmogimiz darcor. Fuqarolari, aйnuska, sholari madaniyatlari, yangiliklarni qaratganiha guvoh bouldik.

Davlat raҳbari Qozogiston: "Adolatli Qozogiston: konun va intizom, iktisodiy tarakkiy, iжтимоий nekbinlik" nomli Maktuhiba xar bir sohaga etibor qaraganchiga guvoh bouldik.

Jonajon Vatanimiz - Qozogiston gullab-yanhaiyverserin!

Xalqimiz omom boulsein!

Ikrom ҲOШИМЖОНОВ, KP "Dustlik" xamjamamiali raisi.

